

[Ministeren for kulturelle anliggender]

abonnementsordningerne og det dermed ændrede indhold af teaterlovens § 27, at den mulighed, ministeriet havde for at støtte opførelse af børneteater, bortfaldt. Ordningen er beskrevet i lovbemærkningerne til nr. 4. Endvidere ser det ud til, at en vis økonomisk afmatning i kommunernes økonomi har medført dårligere afsætningsmuligheder for de her omhandlede teatre.

De nuværende økonomiske forhold gør det påkrævet at gøre en indsats for børneteatrene og de opsøgende teatre, hvad der forekommer mig både ønskeligt og retfærdigt, ikke mindst når henses til de forbedringer, der er gennemført og nu søges gennemført for voksenteatret.

Jeg har ved forhandlinger med Kommunernes Landsforening undersøgt, om kommunerne og staten i fællesskab kunne etablere en fast tilskudsordning for de omhandlede teatre, men har konstateret, at en sådan ordning ikke er mulig, fordi de enkelte kommuner ønsker selvstændigt at tage stilling til, hvad der skal anvendes af penge til teater.

Lovforslaget omfatter en forøgelse af støtten med 1 mill. kr. til produktion af børneteater og opsøgende teater (§ 16, stk. 1) og gennemførelse af en ordning, hvorefter staten refunderer 25 pct. af kommunernes udgifter til børneteater og opsøgende teater (§ 16, stk. 2). Det er mit indtryk, at en sådan ordning vil virke stimulerende for kommunernes interesse og muligheder for at engagere sig i arrangementer med børneteater og opsøgende teater.

Jeg betragter ændringerne af lovbestemmelserne om teaterrådet som en justering af de gældende bestemmelser på grundlag af de indvundne erfaringer med et 3 mands teaterråd, og jeg henviser herom til bemærkningerne til nr. 6 i lovforslaget.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til folketingets velvillige behandling.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om tilskud til Grønlands landsråd og de grønlandske kommuner m.v.

Som led i gennemførelsen af den af ud-

valget vedrørende byrde- og opgavefordeling i Grønland foreslåede byrde- og opgavefordelingsreform mellem staten, landsrådet og kommunalbestyrelserne i Grønland blev ved lov nr. 299 af 14. juni 1974 om tilskud til Grønlands landsråd og de grønlandske kommuner m.v. skabt hjemmel til ydelse af en række statstilskud til kommunerne i Grønland til varetagelse af bestemte opgaver. Da det på grund af usikkerhed med hensyn til provenuet af den med virkning fra 1. januar 1975 indførte indkomstskat til kommunerne var vanskeligt at vurdere, hvorvidt tilskudsordningerne sammen med kommunernes øvrige indtægter i praksis i rimeligt omfang ville kunne dække kommunernes økonomiske behov, blev i lovens § 9 optaget en bestemmelse, hvorefter forslag om revision af loven skal fremsættes for folketinget senest i folketingsåret 1975-76.

Medens provenuet af indkomstskatten ved tilskudsordningernes udformning blev anslået til minimalt 40 mill. kr. i 1975, anslås provenuet i 1975 ifølge de nu foreliggende beregninger til ca. 60 mill. kr. Beregningerne bekræfter således de forudsætninger med hensyn til indkomstskatteprovenuets minimale størrelse, der blev lagt til grund ved udformningen af tilskudsordningerne. Der er derfor ikke på nuværende tidspunkt anledning til at søge de gældende tilskudsbestemmelser ændret.

Grønlands landsråd og De grønlandske Kommuners Landsforening har på møderne i september måned 1975 vedrørende landskassens og kommunernes økonomiske situation i 1976 erklæret sig indforstået med, at tilskudsbestemmelserne indtil videre oprettholdes uændret.

Idet jeg i øvrigt nærmere henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg herved tillade mig at anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Handelsministeren (Erling Jensen):

Herved har jeg den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om avancestop og prisdæmpende aftaler, forslag til lov om ændring af lov om begrænsning af udbytter og vederlag m.v. og forslag til lov om ændring af lov om pengeinstitutters rentemarginal.

Disse tre love har sammenhæng med den overenskomstssituation, som forelå på ar-

[Handelsministeren.]

bejdsmarkedet i begyndelsen af 1975. Ved vedtagelsen af den lov om forlængelse af kollektive overenskomster og aftaler m. v. som det fandtes nødvendigt at gennemføre for at stabilisere den økonomiske situation og holde igen på omkostningsstigningerne, var det rimeligt også at pålægge andre end lønmodtagere en tilbageholdenhed med hensyn til udviklingen i indkomstdannelsen. De tre love, som skulle medvirke hertil, blev udformet således, at de kommer til at virke i en 2-årig periode på samme måde som overenskomstforlængelsesloven. Under hensyn til, at der dels var tale om ret vidtgående indgreb, dels specielt for rentemarginallovens vedkommende var tale om en ikke tidligere gennemprøvet reguleringsform, indsattes der i alle lovene en bestemmelse om fremsættelse af revisionsforslag inden 1. februar 1976 for at give folketingsret til at tage stilling til, om der måtte være behov for justeringer og forbedringer.

Det er regeringens opfattelse, at hensigten med revisionsklausulerne netop er at bedømme behovet for sådanne justeringer, og at den sammenhæng, der som sagt er mellem disse tre love og loven om forlængelse af de kollektive overenskomster, må indebære, at det ikke kan komme på tale at ophæve nogen af de tre love.

Det er også i den foreliggende økonomiske situation nødvendigt, at vi fortsat bestræber os på at holde pris- og omkostningsstigningerne i ave. Hertil medvirker de tre love, og tiden er derfor ikke inde til at svække de virkninger, som lovene har i så henseende.

Et avancement føles af erhvervslivet som en meget ubehagelig byrde, og det kan ikke i sin strengeste form have en ret lang gyldighedsperiode uden at forvride konkurrenceforholdene og give uacceptabelt vanskelige vilkår for erhvervslivet. Der stilles derfor i revisionsforslaget til avancementloven forslag om, at virksomhederne for resten af lovens gyldighedsperiode ud over de overenskomstmæssige lønstigninger får lov til at indregne stigninger i huslejen, i forsikringspræmier, i transportudgifter og i offentlige takster i deres bruttoavancer. En del af disse omkostningsstigninger er stigninger, som af det offentlige påføres erhvervslivet, uden at det har mulighed for at øve indflydelse herpå, og det må derfor findes mindre rimeligt fort-

sat at nægte virksomhederne adgang til at indregne disse stigninger i bruttoavancerne. Andre af omkostningsstigningerne rammer de enkelte virksomheder med forskellig styrke og kan, således som avancementloven nu er formuleret, i nogen grad indregnes af visse virksomheder, men ikke af andre. Dette kan give anledning til en utilsigtet forvridding af konkurrenceforholdene mellem virksomhederne. Jeg tillader mig i øvrigt at henvise til lovforslagets bemærkninger.

Da det er hensigten med det af ministeren for skatter og afgifter fremsatte forslag til lov om prisdæmpning, at den godtgørelse, som udbetales i henhold til loven, skal medvirke til at neutralisere virkningen af den anden dyrtidsportion, som forventes udløst ved januarpristallet 1976, foreslås der i avancementloven indsat en bestemmelse, som påbyder virksomhederne ved kalkulationen af deres priser at tage hensyn til denne godtgørelse, når de indregner lønstigninger i deres bruttoavancer.

På grundlag af erfaringerne under administration af lov om begrænsning af udbytter og vederlag m. v. finder jeg det kun ønskeligt at foreslå enkelte ændringer i lovens bestemmelser om vederlagsbegrænsning.

Hidtil har det været tilladt — uanset vederlagsbegrænsningen — at udbetale et beløb af indtil 5.000 kr. til de enkelte medlemmer af ledelsen i nystiftede selskaber og foreninger, såfremt udbetaling af vederlag er hjemlet i selskabets vedtægter forud for den 7. marts 1975.

Da det har vist sig ofte at bero på en tilfældighed, om en sådan hjemmel er optaget i vedtægterne, finder jeg det rimeligt, at loven ændres således, at det, uanset om vedtægterne indeholder bestemmelse herom, vil være tilladt for regnskabsår, hvor ordinær generalforsamling afholdes efter lovforslagets fremsættelse, at anvende i alt indtil 5.000 kr. til vederlag til de enkelte medlemmer af ledelsen.

Bestemmelsen i lovforslaget er udformet således, at den — i modsætning til den gældende lov — også omfatter ikke-nystiftede selskaber og foreninger, hvilket indebærer, at bl. a. også arbejdstagerrepræsentanter, der indtræder i bestyrelser, hvor de nyindtrådte medlemmer hidtil ikke har været berettiget til vederlag, vil kunne få udbetalt indtil 5.000 kr. om året.

[Handelsministeren.]

Efter loven forhøjes eller nedsættes det samlede vederlagsbeløb i forhold til eventuelle ændringer i antallet af medlemmer af bestyrelse, repræsentantskab, direktion eller lignende organer. Dette „puljeprincip“ har vist sig at kunne medføre urimelige resultater i tilfælde af ændringer i antallet af medlemmer af et ledelsesorgan, hvor ikke alle medlemmer modtager vederlag af samme størrelse.

Dette søges afhjulpet ved at indsætte en ny bestemmelse, hvorefter det er tilladt til hvert medlem af de nævnte ledelsesorganer at anvende et beløb af indtil samme størrelse som det beløb, der har været tillagt den pågældende eller hans forgænger i det regnskabsår, der ligger nærmest forud for 7. marts 1975.

På baggrund af den herskende økonomiske situation finder regeringen endelig, at det bidrag til en omkostningsstabiliserende politik, som rentemarginalloven repræsenterer, fremdeles er påkrævet. Da endvidere lovens virkninger endnu ikke har manifesteret sig på en måde, der muliggør videregående konklusioner, foreslås derfor alene revisionsbestemmelsen ophævet og dermed loven opretholdt uændret indtil videre i den resterende gyldighedsperiode.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anmode om folketingets hurtige og villige behandling af lovforslagene.

Udenrigsøkonomiministeren (*Ivar Nørgaard*):

Jeg tillader mig herved at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af traktat om ændring af visse finansielle bestemmelser i traktaterne om oprettelse af De europæiske Fællesskaber og traktaten om oprettelse af et fælles Råd og en fælles Kommission for De europæiske Fællesskaber.

De finansielle bestemmelser i EF's traktatgrundlag er tidligere blevet ændret i 1970 i forbindelse med afslutningen af overgangsperioden og den endelige gennemførelse af den fælles toldtarif og den fælles landbrugspolitik. Ved Rådets afgørelse af 21. april 1970 blev det således vedtaget, at medlemsstaternes finansielle bidrag til EF's budget efterhånden skulle erstattes af Fællesskabernes såkaldte egne indtægter. Disse egne indtægter består i første række af den told og

de landbrugsafgifter, der opkræves i medlemslandene. Senere skal man kunne supplere disse indtægter med op til 1 pct. af merværdiafgiftsgrundlaget til dækning af de vedtagne udgifter. En forudsætning herfor er imidlertid, at man finder frem til et fælles beregningsgrundlag, hvilket endnu ikke er lykkedes.

For at opretholde en parlamentarisk kontrol med disse midler, der ikke længere kontrolleres af de nationale parlamenter, blev der samtidig i traktaten af 22. april 1970 (den såkaldte budgettraktat 1) fastsat regler for Europa-Parlamentets kontrol med Fællesskabets finanser. Denne kontrol blev yderligere sikret ved, at Parlamentet fik tillagt visse beføjelser i relation til vedtagelsen af EF's budget.

Samtidig med vedtagelsen af budgettraktat 1 erklærede Rådet sig rede til at overveje yderligere at styrke Parlamentets beføjelser på budgetområdet, og Kommissionen forpligtede sig til at fremlægge forslag herom. Kommissionen fremlagde i juni 1973 et forslag om traktatændring med henblik på yderligere at styrke Parlamentets beføjelser såvel i forhold til vedtagelsen af budgettet som i forhold til kontrollen med budgettets gennemførelse.

Kommissionens forslag har ud over høring af Parlamentet og den almindelige behandling i rådsregie været genstand for flere møder mellem Råd og Parlament. Under denne behandling er det oprindelige forslag blevet ændret på en række punkter. Rådet har således ikke ønsket at overlade Parlamentet samtlige de beføjelser i forbindelse med budgettets vedtagelse, som Parlamentet og Kommissionen oprindeligt ønskede.

Som led i den danske beslutningsproces har sagen adskillige gange været behandlet i folketingets markedsudvalg, og dette udvalg tilsluttede sig på et møde den 18. juli 1975, at regeringen undertegnede den traktat, som nu forelægges folketinget.

For så vidt angår de enkelte bestemmelser i traktaten, vil jeg indskrænke mig til at omtale de vigtigste nydannelser, idet der i øvrigt henvises til bemærkningerne i forslaget til folketingsbeslutning.

Efter de nye regler vil den praktiske kontrol med budgettets gennemførelse blive styrket derved, at det for fremtiden er Parlamentet, der efter henstilling fra Rådet